

lobkyně skutečně velmi scestovalou paní, jak tvrdí v dovolání, nemohlo jí býti neznámo, jak se má chovati, by se jí něco nepříhodilo při přecházení z jednoho vagonu do druhého, zvláště když při náležité pozornosti mohla upozorovati, jak se žalovaná provinila při sestavování vlakové soupravy proti bezpečnosti cestujících. Sdílí tedy dovolací soud i v této věci právní závěry napadeného rozsudku.

Čís. 5354.

Odpůrčí nárok přísluší odporujícímu věřiteli jen proti tomu, kdo od jeho dlužníků něčeho nabyt. Odpůrčí nárok má pouze relativní povahu, právní jednání sama, jimž dlužníkův věřitel odporuje, nejsou nicotná ani ve své podstatě naprosto neplatná, a zůstávají v poměru dlužníka k jeho smluvní straně a vůbec v poměru k osobám třetím mimo tento právní poměr jsoucím v platnosti. Odporuje zcizení nemovitosti, může se věřitel domáhati na nabyvateli věci pouze toho, by nabyvatel věci dopustil, by věřitel vedl na věc exekuci tak, jako by nebyla zcizena.

(Rozh. ze dne 8. října 1925, Rv I 1197 25.)

Odpůrčí žaloba manželů J-ových proti manželům F-ovým a Š-ovým byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodu:

Dovolatelé, podávají odporčí žalobu jak proti manželům Václavu a Marii F-ovým, kteří smlouvou trhovou ze dne 9. ledna 1922 nabyli od manželů Václava a Marie Š-ových, dlužníků to žalobců, nemovitosti vl. čís. 28 pozemkové knihy Ž. a 68 pozemkové knihy C., tak i proti manželům Š-ovým, kteří si zároveň vyhradili výměnek a služebnost bytu a domáhají se výroku, že smlouva tato má býti vůči jejich pohledávce 96.262 Kč 61 h bezúčinnou, a že žalovaní jsou povinni, svoliti k obnovení dřívějšího stavu knihovního. Avšak tato petitorní část žalobního nároku neodpovídá zásadám odporčího řádu. Odporčí nárok přísluší odporujícímu věřiteli proti tomu, kdo od věřitelova dlužníka něčeho nabyt (§ 1, 11 až 16 odp. ř.), dlužník sám nemá bezprostředně co dělati ani s nárokem odporčím ani s tím, co odporce věřitele má tomuto plniti. Odpůrčí nárok má pouze relativní povahu a proto § 1 odp. ř. mluví jen o bezúčinnosti vůči věřiteli. Právní jednání sama, jimž dlužníkův věřitel odporuje, nejsou nicotná, ani ve své podstatě naprosto neplatná, a zůstávají v poměru dlužníka k jeho smluvní straně a vůbec v poměru k osobám mimo tento právní poměr jsoucím v platnosti. Proto odporčí řád v §§ 12 a 13, kde jedná o obsahu odporčího nároku, nepoužívá výrazu »zpět plniti« a nelze odporčím nárokům připisovati restitutorní povahy (srv. Bartsch-Pollak kom. ku konk., vyr. a odp. ř. II. díl pozn. 4, str. 362). Z toho plyne, že věřitel, který se pokládá za zkrácena zcizením nemovitého majetku dlužníkovy, může dle §u 13 odp. ř. to, co odporovatelným jednáním z dlužníkovy jmění bylo zcizeno, pro sebe požadovati

jen potud, pokud jest toho třeba k jeho uspokojení, není-li to možno, má mu odpůrce dáti náhradu. Plnění, které by nepřesahovalo účel, vytčený v Šu 13 odp. ř., může záležeti při zcizení nemovitosti v tom, že nabyvatel věci musí dopustiti, by věřitel vedl exekuci na tuto věc tak, jakoby nebyla zcizena; na toto plnění má zníti prosba žalobní (srv. Bartsch-Pollak II. díl str. 363 pozn. 9, Lehmann kom. ke konk., vyr. a odp. ř. II. díl str. 251, Ehrenzweig kom. ke konk. a odp. ř. str. 529). Ničeho takového však žalobci v tomto sporu nežádají, nýbrž se domáhají jen toho, by žalovaní byli uznáni povinnými, svoliti k výmazu práva vlastnického pro manžely F-ovy vloženého, ku vkladu práva vlastnického pro manžely Š-ovy a k výmazu výměnku a služebnosti bytu vložených pro manžely Š-ovy. K tomu však dle předpisů odpůrčího řádu práva nemají, i není proto tato petitorní část žalobního nároku v zákoně odůvodněna. Ježto pak první věta prosby žalobní, by vyslovena byla bezúčinnost smlouvy ze dne 9. ledna 1922 oproti žalobcům, jest pouze úvodem k petitorní části prosby žalobní (arg. slova »a v důsledku toho svoliti k výmazu atd.«) a tudíž s ní stojí a padá, byla právem v nižších stolicích žaloba s celou svou konečnou prosbou zamítnuta.

Čís. 5355.

Neodmítl-li v nesporném řízení soud první stolice nepřipustný dovolací rekurs, jest na soudu rekursním, by tak učinil.

Ochrana nájemců (zákon ze dne 25. dubna 1924, čís. 85 sb. z. a n.).

Nařídil-li v řízení o úpravě nájemného rekursní soud další jednání, nelze si do tohoto rozhodnutí stěžovati.

(Rozh. ze dne 8. října 1925, R II 305/25.)

Proti žalobě pronajímatele na nájemníka o nájemné, namítl žalovaný, že umluvené nájemné jest přemířené a odporuje předpisům zákona o ochraně nájemníků o přípustném zvýšení nájemného. Procesní soud podle Šu 25 zákona ze dne 25. dubna 1924, čís. 85 sb. z. a n. přerušil řízení a vyžádal si rozhodnutí nesporného oddělení. Usnesením ze dne 26. června 1925 upravil první soud nájemné z bytu, odmítl však úpravu nájemného z pekařské místnosti, odvolává se na předpis Šu 14 zák. o ochraně nájemníků, **rekursní soud** zrušil však na stížnost nájemníkovu toto usnesení a uložil soudu první stolice, by ustanovil přípustné zvýšení a určení nájemného, hledě i k dílně pekařské, jednotně pojímaje v to nájemné za byt, jak shora uvedeno. **Dovolací rekurs** byl rekursním soudem odmítnut. **Důvody:** Jde o rozhodnutí soudu podle Šu 22 zák. o ochraně nájemníků, do něhož jest připuštěna stížnost ke sborovému soudu první stolice, další opravný prostředek, tedy dovolací rekurs, jest však podle předpisu Šu 24 zák. o ochraně nájemníků vyloučen, bez rozdílu, zda stalo se rozhodnutí soudu na návrh stran, či na požádání soudu podle Šu 25 zák. o ochraně nájemníků. Opak pro druhý případ nelze vyvozovati ze zákona o ochraně nájemníků, nanejvýš ze zařazení předpisu o rozhodování o přípustnosti zvýšení nájemného jako otázky předurčující za předpis Šu 24 o opravných prostředcích.

Nejvyšší soud nevyhověl rekursu.